

MARIESTAD

Tertial 2 delårsrapport med årsprognos

Innehållsförteckning

Tertial 2 delårsrapport med årsprognos	3
Inledning	3
Ekonomi i korthet	3
Viktiga händelser under året	4
Samlad bedömning av måluppfyllnad och ekonomi	4
Omvärld	5
Förväntad utveckling	5
Våra medarbetare	6
Kompetensförsörjning	6
Arbetsmiljö och hälsa	6
Jämställdhet och mångfald	6
Kommunen i siffror	6
God ekonomisk hushållning	8
Måluppföljning	9
Ekonomisk utveckling	10
Finansiella rapporter	12
Investeringsredovisning	20
Sammanställd redovisning	22
Kommunstyrelsenämnd årsprognos med måluppföljning	23
Inledning	23
Viktiga händelser under året	23
God ekonomisk hushållning	23
Måluppföljning Kommunstyrelsen	23
Finansiella rapporter	25
Utbildningsnämnd årsprognos med måluppföljning	28
Inledning	28
Viktiga händelser under året	28
God ekonomisk hushållning	28
Måluppföljning Utbildningsnämnden	28
Finansiella rapporter	30
Socialnämnd årsprognos med måluppföljning	32
Inledning	32
Viktiga händelser under året	32
God ekonomisk hushållning	32
Måluppföljning Socialnämnden	32
Finansiella rapporter	34
MTG - Miljö- och byggnadsnämnden årsprognos med måluppföljning	36
Inledning	36
Viktiga händelser under året	36
God ekonomisk hushållning	36
Måluppföljning MTG – Miljö- och byggnadsnämnden	36
Finansiella rapporter	37
Mariestad Teknisk nämnd årsprognos med måluppföljning	38
Inledning	38
Viktiga händelser under året	38
God ekonomisk hushållning	38
Måluppföljning Teknisk nämnd (MTG)	38
Finansiella rapporter	39
Överförmyndarnämnd årsprognos	43
Inledning	43
Viktiga händelser under året	43
Finansiella rapporter	43

Tertial 2 delårsrapport med årsprognos

Inledning

Delårsbokslutet omfattar perioden januari – augusti 2019 och visar resultat och ställning för hela kommunen. En sammanställd redovisning för koncernens delårsresultat och helårsprognos redovisas i rapporten.

Enligt kommunens ”Policy för verksamhet- och ekonomistyrning” ska uppföljning ske tertialvis och delårsrapporten med årsprognos utgör tertial 2 (T2).

Ekonomi i korthet

Kommunens ekonomiska resultat för 2019 prognostiseras till 9,0 miljoner kronor (mkr). Det budgeterade resultatet för 2019 uppgår till 13,9 mkr. Den ekonomiska prognosen är 4,9 mkr sämre än budgeten. Detta medför att det finansiella målet, om att resultatet ska vara 1,0 procent av skatter och bidrag, inte kommer att uppnås.

Delårsresultatet per 31 augusti 2019 uppgår till 6,5 mkr, vilket kan ställas i relation till årets prognos på 9,0 mkr. Att årsprognosen visar ett högre resultat än delårsresultatet förklaras av flera poster inom finansförvaltningen men den främsta orsaken är att konjunkturbuffen om 5 mkr inte nyttjas.

Verksamheternas samlade ekonomiska utfall prognostiseras bli sämre än budget med 10 mkr. De nämnder som prognostiserar ett större underskott gentemot budget är socialnämnden som prognostiseras en avvikelse gentemot budget med 18,4 mkr och utbildningsnämnden med 9,4 mkr.

Verksamheternas samlade nettokostnadsutveckling mellan delåret 2018 och delåret 2019 uppgår till 6,4 procent. Vi kan av nedanstående tabell se att nettokostnadsutvecklingen för helår prognostiseras till 5,1 procent vilket kan jämföras mot budget 2,8 procent. Denna kostnadsutveckling måste bromsas för att kommunen ska uppnå en ekonomi i balans.

Vid den senaste skatt- och statsbidragsprognosen redovisas en positiv avvikelse gentemot budget om 2,8 mkr. Det beror främst på att beskattningsutfallet för år 2018 blev bättre än väntat.

Nedan visas en bild över väsentliga nyckeltal.

Nyckeltal	Delårsbokslut 2018	Delårsbokslut 2019	Budget 2019	Helårsprognos 2019	Årsbokslut 2018
Årets resultat (tkr)	26,4	6,5	13,9	9,0	26,1
Resultat i % av skatt och statsbidrag	2,9 %	0,7%	1,0 %	0,6 %	1,9 %
Skatt o statsbidrags-utvecklingen	2,4 %	3,6 %	2,8 %	3,6 %	2,4 %
Nettokostnads-utvecklingen	1,2 %	6,4 %	2,8 %	5,1 %	1,8 %
Exploateringsintäkter (Sjölyckan) (tkr)	18,0	20,6	30,0	30,0	19,0
Investeringar inkl. ombudgeteringar (tkr)	80,0	78,4	195,3	186,8	164,3
Nyupplåning (tkr) enligt finansbudget (Låneram enligt kf-beslut 150 mkr)	100,0	90,0	100,0	140,0	100,0

Viktiga händelser under året

Under årets första månader har det hänt en hel del inom kommunens verksamheter men här redovisar vi några väsentliga händelser som inträffat under delårsperioden.

- Mariestads kommuns befolkning har från januari till juni månad ökat med 92 invånare, totalt invånarantal är 24 464 invånare. En förklaring till ökningen är senaste årens satsningar inom bostadsutveckling.
- Kommunen har invigt världens första solcellsdrivna vätgastankstation. Evenemanget genomfördes den 28 maj.
- Kommunen har varit värd för Husbilsklubbens årsmöte 30 maj – 2 juni med cirka 550 husbilar på plats i Mariestad.
- Ett antal hälsoaktiviteter har genomförts, bland annat motionsloppet Springtime i Mariestad i maj.
- Badhusets tillbyggnad med barn-/undervisningsbassäng och babypool har färdigställts.
- Kommunen har fått hantera ett ökat behov av försörjningsstöd från april 2019 som är kopplas till Arbetsförmedlingens omorganisation och Försäkringskassans hårdare bedömning av aktivitetsersättning, sjukersättning och sjukpenning.
- Förskolan har arbetat för ökad digitalisering för att underlätta schemaläggning och kvalitetsarbetet.

Samlad bedömning av måluppfyllnad och ekonomi

Vision 2030 är en bild av hur vi vill att vår kommun ska se ut i framtiden. Den är beslutad av kommunfullmäktige. En av våra viktigaste strategier för att nå dit är vår målstyrning. Kommunstyrelsen har beslutat att förlänga fokusområden till och med 2019, från och med 2020 har kommunfullmäktige beslutat om en ny styrmodell och kommunfullmäktigemål.

Fokusområdena 2019 är:

- Boende
- Kommunikationer
- Ungdomar
- Lärande
- Besöksmål

Inom dessa fokusområden ska varje nämnd årligen sätta upp mål för hur nämnden vill bidra till att förverkliga Vision 2030. Måluppföljningen i denna delårsrapport baseras på respektive nämnds bedömning av status i samband med delåret med en beskrivning av prognos för helåret.

Totalt arbetar nämnderna med 29 mål. Uppföljningen vid delår visar att 10 av målen redan är uppnådda. 6 är delvis uppnådda och 4 av dem bedöms vara uppfyllda vid helår. 8 av målen är ej uppnådda och 6 av dem bedöms vara uppfyllda vid helår. 3 av målen är mätbara först vid helår. 2 av målen är inte mätbara och därför inte möjliga att följa upp. Vid helår är bedömningen att 23 av 29 mål ska vara uppfyllda (79 procent).

De finansiella målen mäter den ekonomiska ställningen på kort och lång sikt. Dessa mål är:

- Kommunen ska ha ett resultat som motsvarar en procent av skatteintäkter och statsbidrag.

- Soliditeten ska öka varje enskilt år.

Utifrån prognostiserat resultat på 9,0 mkr kommer inte målet om en procent av skatteintäkter och statsbidrag att uppnås. Soliditetsmålet prognostiseras inte att uppnås om prognostiserade investeringsnivån finansieras via nya lån.

Den begränsade bedömningen som kan göras i delårsbokslutet grundas på en samlad bild av hur kommunfullmäktiges och nämndernas mål uppnås. En god ekonomisk hushållning på nämnds nivå förutsätter att kostnaderna håller sig inom de ramar som kommunfullmäktige har beslutat.

Utifrån att det prognostiseras underskott gentemot budget samt att finansiella målen inte prognostiseras att uppnås och att endast 79 procent av verksamhetsmålen bedöms att uppnås är den sammanfattande bedömningen att god ekonomisk hushållning inte uppnås för 2019. I samband med budgetbeslutet 2020 och plan 2021-2022 beslutades det om ett reformpaket vilket ska ge förutsättningar för en god ekonomisk hushållning på längre sikt. Det förutsätter att nämnderna har en god budgetföljsamhet utifrån uppsatta mål.

Omvärld

Förväntad utveckling

Inbromsningen av den svenska tillväxten och en svagare arbetsmarknadskonjunktur står för dörren. Sysselsättningen är ännu hög med det finns tydliga tecken på en försvagad arbetsmarknadskonjunktur, vilket kommer att märkas under kommande år med en låg BNP-tillväxt och vikande sysselsättning. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) bedömning är att detta kommer att märkas i skatteunderlaget under åren 2020-2021.

Under sommaren har vi sett en räntenedgång i både USA och Tyskland och en försvagad global konjunktur är på ingång. Detta är en indikator på att den svenska exporten kommer att minska inom en närtid och vilket i sin tur påverkar sysselsättningen. Detta är en förklaring till varför kommunernas skatteunderlag viker kommande år.

Mariestads kommun står inför stora utmaningar de närmaste åren. Förutom att bemöta ökade krav i och med den demografiska utvecklingen kommer det att krävas årliga effektiviseringar och nya arbetssätt. Vissa verksamheter kan komma att upphöra. För att hantera detta har kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet 2020 och plan 2021-2022 beslutat om ett reformpaket. Syftet med reformpaketet är nå en långsiktig hållbar ekonomi.

Reformpaketet visar att inom en treårsperiod 2020-2022 minskas driftkostnaderna med 52,6 mkr. Utöver reformpaketet kommer en årlig effektivisering på 1 procent per nämnd, vilket totalt för perioden 2020-2022 medför 42,0 mkr. Den totala omstruktureringen som kommer att ske inom den närmaste perioden kommer att medföra totalt minskade driftkostnader med 94,6 mkr.

Våra medarbetare

Mariestads kommuns huvudsakliga uppdrag är att producera välfärdstjänster som exempelvis äldreomsorg, barnomsorg och skola men också annan service till dem som bor i vår kommun eller till dem som besöker oss. Omfattningen av vårt uppdrag innebär att våra medarbetare tillsammans representerar närmare 120 olika yrkestitlar. Trots denna fantastiska mångfald av yrken, kunskaper och erfarenheter har vi en sak gemensamt; vi skall alla arbeta för att uppfylla Mariestads kommuns Vision 2030.

Kompetensförsörjning

Under perioden januari – juni 2019 har projektledningen startat upp två nya pilotverksamheter där olika sätt att hantera personal och schemaläggning på heltid och inom budget sker. Dessa verksamheter är dels en gruppbostad och dels ett hemvårdsområde. Arbetet med att sprida information om innehållet i kollektivavtalet, det politiska beslutet och projektmålen har fortlöpt i enlighet med projektets kommunikationsplan. Projektledningen har också lett en av SKL arrangerad nätverksträff för projektledare på nationell nivå samt tagit emot flera studiebesök från våra grannkommuner i Skaraborg.

Projektledningen har även fortsatt arbetet med en förstudie för att utröna vilka systemstöd som krävs för att hantera och följa upp det nya sättet att arbeta med schema och bemanning. Utgångspunkten har varit att utveckla de systemstöd som redan finns i verksamheten idag.

Arbetsmiljö och hälsa

Sjukfrånvaro

Den positiva utvecklingen av sjukfrånvaron håller i sig och hälsotalen totalt sett för kommunens anställda. Jämfört med motsvarande period 2018 har sjukfrånvaron minskat med 0,7 procentenheter. Detta samtidigt som antalet arbetade timmar ökade marginellt jämfört med föregående år. Den positiva utvecklingen syns i samtliga mätpunkter; kön, ålder samt kort- och långtidsfrånvaro.

Oaktat den fortsatta positiva utvecklingen, som ligger i linje med utfallet av Hälsolyftet, fortsätter kommunen att systematiskt arbeta med framförallt rehabilitering.

Sjuklön

Kostnaderna för sjuklön har sjunkit med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Ett utfall som ligger i linje med sjukfrånvarons utveckling.

Jämställdhet och mångfald

Sedan hösten 2018 har HR-enheten arbetat med att kartlägga medarbetarnas löner i ett nytt system. Arbetet har varit omfattande då kommunens samtliga yrkeskategorier, vilka uppgår till cirka 120, ska bedömas och klassificeras utifrån ett tjugotal frågeställningar. Arbetet har genomförts i samarbete med såväl chefer som fackliga företrädare. Förutom att kartläggningen följer av lag och ska genomföras regelbundet utgör den en del av underlaget för den årliga lönerrevisionen.

Kommunen i siffror

Andel heltid/deltid	2019	2018	2017
Januari-juni (procent)	66	54	53

Sjukfrånvaro	2019	2018	2017
Januari-juni (procent)			
Total sjukfrånvaro	5,7	6,4	6,8
Frånvarotid långtidssjuka av total frånvaro tid	31,8	38,5	42,5
Sjukfrånvarotid -29 år av ordinarie arbetstid	4,4	5,2	4,0
Sjukfrånvarotid 30-49 år av ordinarie arbetstid	5,2	5,3	6,6
Sjukfrånvarotid 50-> år av ordinarie arbetstid	6,6	7,8	8,0

Kostnad sjuklön	2019	2018	2017
Januari-juni (mkr)			
Kommunstyrelse	0,6	0,8	0,6
Tekniska nämnden	0,6	0,9	0,7
Utbildningsnämnden	3,4	3,6	4,0
Socialnämnden	4,9	5,0	5,2
Miljö- och byggnadsnämnden	0,2	0,2	0,1
Total	9,7	10,5	10,6

Antal tillsvidareanställda	2019	2018	2017
Antal per 30 juni respektive år			
Kommunstyrelse	153	146	166
Tekniska nämnden	226	212	205
Utbildningsnämnden	759	748	762
Socialnämnden	944	955	944
Miljö- och byggnadsnämnden	28	28	28
Total	2 110	2 089	2 105

Kostnad timvikarier	2019	2018	2017
Januari-juni (mkr)			
Kommunstyrelse	0,5	0,6	0,6
Tekniska nämnden	1,0	1,2	1,1
Utbildningsnämnden	7,0	6,9	7,0
Socialnämnden	13,8	14,9	15,7
Miljö- och byggnadsnämnden	0,1	0,0	0,0
Total	22,4	23,6	24,5

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är enligt Kommunallagen att fastställa verksamhetsmål och finansiella mål för att erhålla en god ekonomi för kommande generationer. God ekonomisk hushållning betyder också att kommunen inom sina verksamheter ska säkerställa att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning, till exempel genom att sätta upp mål, upprätta planer och program samt kontinuerligt följa upp utvecklingen. Till en god ekonomisk hushållning hör också att ha en beredskap för att möta framtida utmaningar genom att i god tid inför förväntade förändringar vidta nödvändiga åtgärder.

För att uppnå en god ekonomisk hushållning beslutas om två finansiella mål och nämndmål utifrån fokusområden. För att uppnå god ekonomisk hushållning görs en samlad bedömning av samtliga målen för att se om Vision 2030 uppnås.

Balanskravet

Kommunallagen föreskriver att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och återställas under de närmast följande tre åren. Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar 2018 visade ett överskott på 26,1 mkr. Det innebär att inget belopp finns kvar att reglera mot balanskravet inför 2019. För 2019 är bedömningen efter delårsrapporten att balanskravet för året uppnås.

Balanskravsutredning (mkr)	Kf budget 2019 *)	Årsprognos 2019
Årets resultat	13,9	9,0
Reavinster	0	0
Reaförluster	0	0
Sänkning av diskonteringsränta	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	13,9	9,0
En procent av skatteintäkter och statsbidrag	13,9	13,9
Möjligt belopp att reservera till RUR enligt kommunens riktlinjer	0	0
Möjligt belopp att ta i anspråk från RUR enligt kommunens riktlinjer	0	0
Soliditet exkl. pensionsåtaganden	28 %	31 %
Soliditet inkl. pensionsåtaganden	-3 %	-4 %
Skatter o statsbidrag	1 390,1	1 392,9
*) avser budget innan ombudgeteringar		

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Fullmäktige beslutade i november 2013 (KF § 128) att införa en resultatutjämningsreserv (RUR). RUR är en särredovisning av eget kapital och enligt beslutet framgår när och hur reserven kan användas. Behållningen efter bokslutet 2018 är 24,4 mkr. För att tillföra medel till reserven krävs ett balanskravsresultat på minst 2 procent av skatt och statsbidrag. För uttag krävs vissa nivåer enligt fullmäktiges beslut, bland annat genomsnittlig statslåneränta.

Enligt aktuell skatteprognos i augusti förväntas inte resultatutjämningsreserven kunna nyttjas 2019 däremot för åren 2020-2022.

Behållning RUR (mkr)	Från tidigare år	2017	2018	Totalt
Övrigt	24,4	0	0	24,4

Måluppföljning

Vision 2030 är en bild av hur vi vill att vår kommun ska se ut i framtiden. Den är beslutad av kommunfullmäktige. En av våra viktigaste strategier för att nå dit är vår målstyrning. Kommunstyrelsen har beslutat att förlänga fokusområden till och med 2019, från och med 2020 har kommunfullmäktige beslutat om en ny styrmodell och kommunfullmäktigemål. Fokusområdena 2019 är:

- Boende
- Kommunikationer
- Ungdomar
- Lärande
- Besöksmål

Inom dessa fokusområden ska varje nämnd årligen sätta upp mål för hur nämnden vill bidra till att förverkliga Vision 2030. Alla nämnder har fem mål förutom kommunstyrelsen som har åtta mål. Dessa mål är alltid ettåriga men kan utgöra etappmål för mer långsiktiga mål. Nämnden kan välja att ha fler än ett mål per fokusområde så länge det totala antalet mål är fem stycken.

Måluppföljningen i denna delårsrapport baseras på respektive nämnds bedömning av status i samband med delåret med en beskrivning av prognos för helåret. Utförligare rapportering av måluppfyllelse per nämnd finns beskriven under rubriken måluppföljning i nämndsavsnitten.

Totalt arbetar nämnderna med 29 mål. Uppföljningen vid delår visar att 10 av målen redan är uppnådda. 6 mål är delvis uppnådda och 4 av dem bedöms vara uppfyllda vid helår. 8 av målen är ej uppnådda och av 6 dem bedöms vara uppfyllda vid helår. 3 av målen är mätbara först vid helår. 2 av målen är inte mätbara och därför inte möjliga att följa upp. Vid helår är bedömningen att 23 av 29 mål ska vara uppfyllda (79 procent).

För varje mål som uppnås tar vi ett kliv närmare Vision 2030!

Finansiella mål

Finansiella målen mäter kommunens ekonomiska ställning på kort och lång sikt. Nedan redovisas måluppfyllelsen per delår samt en bedömning om målen uppnås utifrån årets prognostiserade resultat.

”Kommunen ska ha ett resultat som motsvarar en procent av skatteintäkter och statsbidrag”

Den prognostiserade årsprognosen om 9,0 mkr vilket motsvarar 0,7 procent resulterar i att kommunen inte klarar det finansiella målet som motsvarar 1,0 procent av skatt och statsbidrag. För att uppnå målet behöver resultatet uppgå till 13,9 mkr.

Kommunen ska ha ett resultat som motsvarar 1,0 procent av skatteintäkter och statsbidrag	Delår 2019	Delår 2018	Årsprognos 2019	Bokslut 2018	Budget 2019
Resultat (mkr)	6,5	26,4	9,0	26,1	13,9
Procent av skatteintäkter och statsbidrag	0,7 %	2,9 %	0,7 %	1,9 %	1,0 %

”Soliditeten ska öka varje enskilt år”

Vid en jämförelse med delårsresultat 2018 och 2019 har soliditeten minskat. Förklaringen till den förändringen är att 2018 års investeringar finansierades mer av egna medel på grund av ett högre resultat. Vid jämförelsen mellan soliditet inklusive pensionsåtaganden sker en ökning på grund av minskad pensionsskuld. Utifrån årets prognostiserade investeringsnivå och resultatnivå samt kommande lånebehov bedöms målet att inte uppnås.

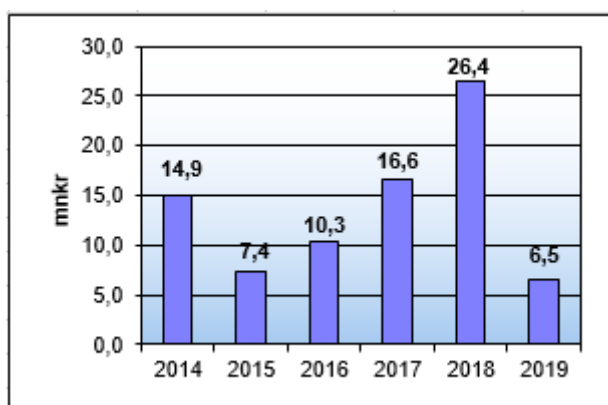
Soliditeten ska öka varje enskilt år	Delår 2019	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019
Soliditet exkl. pensionsåtaganden	32 %	33 %	31 %	28 %
Soliditet inkl. pensionsåtaganden	-3 %	-4 %	-3 %	-3 %

Ekonomisk utveckling

Delårsresultat

Mariestads kommun redovisar ett delårsresultat på 6,5 mkr vilket i jämförelse med föregående år är en försämring med 20 mkr. Den främsta anledningen är att kommunen erhöll en engångsintäkt på 20,6 mkr under delårsperioden 2018. Årets delårsresultat visar ett underskott mot budget på 0,2 mkr för skatteintäkter och ett överskott på 2,4 mkr för statsbidrag och utjämning. Finansnettot visar ett överskott på 1,5 mkr främst beroende på fortsatt låga räntor. Kostnadsökningen jämfört med föregående års delårsresultat är 6,4 procent. Skatten och statsbidragen ökar med 3,6 procent.

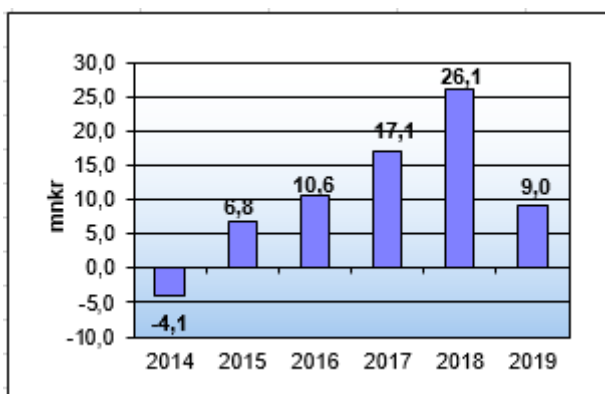
Nedan visas kommunens delårsresultat.

Kommunens delårsresultat redovisas mer i detalj i avsnittet finansiella rapporter.

Årsprognos

Mariestads kommun redovisar ett prognostiserat resultat om 9,0 mkr, vilket är en negativ avvikelse gentemot budget om 4,9 mkr. Nedan visas ett diagram över kommunens årsbokslut tidigare år och för 2019 redovisas årsprognosen.

Variationerna i kommunens resultatutveckling beror på flera orsaker de senaste åren och flera av dem har varit av engångskaraktär. Däremot är det av vikt att analysera verksamheternas kostnadsutveckling i förhållande till skatt- och statsbidragsutvecklingen. Årets prognostiserade resultat visar en nettokostnadsutveckling på 5,1 procent och skatt och statsbidragsutveckling på 3,6 procent. Verksamheternas står inför stora utmaningar i år och kommande år för att anpassa kostnadskostymen till intäkterna. I årets prognostiserade resultat förbättras resultatet av att finansförvaltningen redovisar ett överskott gentemot budget.

Nämndernas årsprognoser analyseras under avsnittet nämndernas årsprognoser med måluppfyllelse.

Skatt- och statsbidragsutvecklingen

Enligt skatteprognosen per augusti månad redovisar kommunen totalt en positiv avvikelse gentemot budget om 2,8 mkr. Avvikelsen består av att skatteunderlaget har justerats upp för 2018-2019. Uppjusteringen av 2018 beror på att preliminära beskattningsunderlaget indikerar ett utfall som blir bättre än tidigare prognoser. Dessutom prognostiserar SKL något större lönehöjningar 2019.

Sysselsättningen är ännu hög men enligt SKL:s bedömning visas det tecken på en försvagad arbetsmarknadskonjunktur, vilket i nuläget medför att endast små revideringar av prognoserna för realekonomin i år och nästa år görs. SKL:s bedömning för åren 2019-2020 är en låg BNP-tillväxt samt en period med vikande sysselsättning.

Skatteunderlagets tillväxt visar att beräkningar för 2021 och 2022 bygger på förutsättningen att högkonjunkturen upphör mot slutet av 2020 och att den svenska ekonomin utvecklas i konjunkturrell balans från och med 2021. Det betyder en fortsatt svag skatteunderlagstillväxt 2021 med anledningen av att arbetade timmar fortsätter att minska. Utifrån augustiprognosen framgår att skatteintäkterna i nuläget minskar för Mariestads kommun.

Finansiella rapporter

Redovisningsmodell och redovisningsprinciper

Här beskrivs de ekonomiska redovisningsprinciper och begrepp som används i dokumentet.

Finansiell analysmodell

Kommunens analysmodell bygger på de fyra perspektiven Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll i RKRK-modellen. Delårsrapporten redovisar ett urval av alla nyckeltal, jämförelser och analyser kopplat till modellen. I årsredovisningen redovisas samtliga analyser.

Redovisningsprinciper

Kommunen använder samma redovisningsprinciper vid delårsbokslutet som vid årsbokslutet. Alla principer redovisas i årsredovisningen. Nedan angivna punkter kommenteras också i delårsrapporten.

- Kommunens delårsrapport har upprättats enligt Kommunala redovisningslagen (KRL). Kommunen följer i stort de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.
- I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 2 från 2018 har kommunalskatten periodiserats enligt den prognos som lämnas från Sveriges kommuner och landsting aktuellt år.
- Pensionskulden till och med 1997 redovisas utanför balansräkningen. I skulden ingår löneskatt. Pensioner från 1998 återfinns i balansräkningen under raderna avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder. Kommunen har beslutat att årligen, från 1998, utbetala hela intjänandet av pensionen till de anställda. Värdering av pensionsförpliktelser görs med tillämpning av RIPS17.
- Semesterlöneskulden har bokförts månadsvis i redovisningen. För utbildningsnämnden sker periodisering av skulden då skulden inte kvarstår där vid delårsbokslutet med tanke på skolår och ferieanställningar.
- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningar påbörjas månaden efter att investeringen tagits i bruk. Komponentavskrivning tillämpas på alla nya anläggningar. Vilka komponenter som används beror på inriktningen vilket innebär individuell avskrivningstid på varje investering.
- Enligt rekommendation ska sammanställd redovisning för en delårsrapport upprättas när kommunföretagens intäkter uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens intäkter eller koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens. För koncernen Mariestads kommun uppgår balansomslutning till mer än 30 procent. Med anledning av kort tid från tidpunkten för upprättandet av delårsrapporten till politiska beslut har ingen samlad bild för sammanställd redovisning upprättats i delårsrapporten, endast en förenklad uppställning med en kort kommentar. Den samlade bilden visas i årsredovisningen.

Ord- och begreppsförklaringar

Begreppsförklaring

- **Resultaträkning**

Resultaträkningen visar årets finansiella resultat och hur förändringen av egna kapitalet har uppkommit. Resultaträkningen beskriver hur kommunen finansierat verksamheten under året (intäkter), och vilken resursförbrukning prestationerna har fört med sig (kostnader). Förändringen av det egna kapitalet kan också utläsas genom att jämföra de två senaste årens balansräkningar.
- **Balansräkning**

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen på balansdagen. Balansräkningen visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har anskaffats (skulder och eget kapital). Tillgångssidan består av likvida medel, fordringar och olika anläggningstillgångar som fastigheter, gator och VA-nät. Tillgångarna har finansierats på två sätt, dels genom lånade medel och dels genom eget kapital, det vill säga överskott från verksamheterna. Soliditeten, det vill säga storleken på det egna kapitalet i förhållande till totala tillgångar, är ett mått på kommunens finansiella styrka. Soliditeten är viktig att följa och analysera under en längre tidsperiod.
- **Kassaflödesanalys**

Kassaflödesanalysen visar en betalningsflödesrapport som förklarar hur räkenskapsperiodens löpande verksamhet och investeringar har finansierats, både internt och externt. Analysen visar hur detta har inverkat på verksamhetens likvida medel.
- **Anläggningstillgångar**

Tillgångar som är avsedda för att ägas under längre tid än tre år. Huvuddelen av anläggningstillgångarna är fastigheter, VA-anläggningar, maskiner och inventarier.
- **Avskrivningar**

Avskrivningar beräknas på anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde och den ekonomiska livslängden med inriktning på komponenter.
- **Komponentavskrivning**

Indelning av anläggningstillgångar i olika komponenter efter beräknad livslängd exempelvis stomme, ventilation, el och ytskikt. Fastighet, gata och vatten/avfall är områden där uppdelning sker.
- **Kortfristiga skulder**

Kortfristiga lån som skall betalas tillbaka inom ett år från balansräkningens datum.
- **Långfristiga skulder**

Skulder som återbetalas på längre tid än ett år.
- **Likviditet**

Betalningsförmåga på kort sikt.
- **Nettoinvesteringar**

Investeringar efter avdrag för investeringsbidrag.
- **Nyckeltal**

Mäter förhållandet mellan två storheter, till exempel eget kapital i procent av totala tillgångar (soliditet).
- **Omsättningstillgångar**

Pengar eller andra tillgångar som relativt snabbt kan omsättas till likvida medel.
- **Soliditet**

Andelen av eget kapital i relation till det totala kapitalet. Måttet visar hur stor andel av det totala kapitalet som är eget riskbärande kapital, det vill säga den del som inte är skulder.
- **Periodisering**

Anvisningarna inför bokslutet har varit att alla kostnader och intäkter ska periodiseras och tas upp under de verksamhetsperioder och år som de tillhör.

- **Pensionsskuld**

Pensionsskulden redovisas från och med 1998 enligt "blandmodellen" i den nya redovisningslagen. Detta innebär att årets avsättning redovisas bland verksamhetens nettokostnader i resultaträkningen och att skulden redovisas på balansräkningen. Endast tillkommande pensionsskuld från och med 1998 redovisas som pensionsskuld.

Pensionsskulden per 31 december 1997, redovisas från och med 1998 som en ansvarsförbindelse.

- **MTG**

Avser Mariestad-Töreboda-Gullspångs kommuner. Mariestad som huvudman ansvarar för Miljö- och byggnadsnämnden som startade sin verksamhet den 1 januari 2007 och en gemensam teknisk nämnd, MTG kommunalteknik, som startade sin verksamhet den 1 januari 2008.

- **Mkr/Mnkr**

Förkortning för miljoner kronor.

Resultaträkning

Resultaträkning (externredovisning)							
Belopp i mkr		Delårs- resultat 2019-08- 31	Delårs- resultat 2018-08- 31	Års- budget 2019	Års- prognos 2019-12- 31	Budget- avvikelse	Bokslut 2018-12- 31
Verksamhetens nettokostnader		-923,3	-867,7	-1 374,2	-1 384,1	-9,9	-1 317,3
Skatteintäkter	not 1	729,6	705,6	1 095,8	1 095,5	-0,4	1 058,1
Generella statsbidrag och utjämning		198,3	189,6	294,3	297,5	3,2	287,0
Finansiella intäkter		10,2	8,0	12,0	12,7	0,7	12,3
Finansiella kostnader		-8,3	-9,2	-14,0	-12,5	1,5	-14,0
Resultat före extraordinära poster		6,5	26,4	13,9	9,0	-4,9	26,1
Jämförelsestörande post		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Redovisat resultat		6,5	26,4	13,9	9,0	-4,9	26,1

Nämndernas delårsresultat samt årsprognos						
Nämnd	Delårs- resultat 2019-08-31	Delårs- resultat 2018- 08-31	Års- budget 2019	Års- prognos 2019-12- 31	Budget- avvikels e	
Kommunstyrelsen						
Kommunledning och utveckling	78,1	80,2	118,0	112,1	5,9	
Räddningstjänsten	17,6	19,0	26,3	26,4	-0,1	
Pott för lönesatsningar	1,4	0,0	4,1	2,1	2,0	
E20 upplösning bidrag infrastruktur	3,4	3,4	5,1	5,1	0,0	
Tillkommande kapitalkostnader	0,0	0,0	5,5	1,0	4,5	
Försäljningsintäkter tomter	-20,7	-18,0	-30,0	-30,0	0,0	
Revisionen	0,3	0,3	1,0	1,0	0,0	
Överförmyndare (t.o.m. 2018)	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	
Övrigt (ks centrala medel, konjunkturbuffert)	0,0	-20,4	12,4	7,3	5,1	
Överförmyndarnämnd (från 2019)	1,5	0,0	1,5	1,9	-0,4	
Tekniska nämnden	119,0	105,3	170,1	171,1	-1,0	
Utbildningsnämnden	338,4	329,0	494,0	503,4	-9,4	
Socialnämnden exkl. försörjningsstöd	358,9	342,2	526,3	540,0	-13,7	
Försörjningsstöd	10,8	7,9	12,4	17,2	-4,8	
Miljö- och byggnadsnämnden	4,3	4,3	6,4	6,4	0,0	
Delsumma:	913,1	854,8	1 353,1	1 364,9	-11,8	
Internränta	-13,8	-14,8	-21,0	-21,0	0,0	
Arbetsgivaravgifter o pensioner:	24,0	27,8	42,1	40,3	1,8	
Delsumma:	10,2	12,9	21,1	19,2	1,9	
Verksamheternas nettokostnad	923,3	867,7	1 374,2	1 384,1	-9,9	

Balansräkning

Balansräkning		Delårsrapport 2019-08-31	Delårsrapport 2018-08-31	Bokslut 2018-12-31
Belopp i mkr				
Anläggningstillgångar	not 2			
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		1 324,9	1 310,8	1 321,4
Maskiner och inventarier		38,0	39,4	41,6
Pågående investeringsarbeten		44,3	6,8	31,3
Finansiella anläggningstillgångar		37,2	37,2	37,2
Bidrag till statlig infrastruktur		51,4	56,5	54,8
Summa anläggningstillgångar		1 495,9	1 450,7	1 486,3
Omsättningstillgångar				
Exploatering, förråd m.m.		129,3	76,7	101,9
Fordringar		67,6	88,8	125,2
Kassa och bank		0,9	1,2	0,8
Summa omsättningstillgångar		197,8	166,7	227,9
Summa tillgångar		1 693,7	1 617,4	1 714,2
Årets-/delårsresultat	not 3	6,5	26,4	26,1
Allmänt eget kapital	not 3	506,3	480,2	480,2
Resultatutjämningsreserv	not 3	24,4	24,4	24,4
Summa eget kapital		537,2	531,1	530,7
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner		22,4	20,3	17,5
Bidrag till statlig infrastruktur/övrigt		83,4	79,0	85,4
Summa avsättningar		105,8	99,3	102,9
Skulder				
Långfristiga skulder	not 4	800,0	733,3	721,9
Kortfristiga skulder		250,7	253,7	358,7
Summa skulder		1 050,7	987,0	1 080,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 693,7	1 617,4	1 714,2

Balansräkning		Delårsrapport 2019-08-31	Delårsrapport 2018-08-31	Bokslut 2018-12-31
Panter och ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		587,8	597,9	589,1
Borgensåtaganden		983,5	665,5	792,0
varav borgen till kommunägda företag		927,4	619,9	735,9
Under året har kommunfullmäktige beslutat om ny borgen till Mariehus Fastigheter AB på totalt 290 mkr. Beloppet består av 100 mkr för ny- och ombyggnation och 190 mkr för omsättning av två befintliga lån som tidigare haft pantbrev.				
Noter till delårsresultatet		2019-08-31	2018-08-31	
1. Skatteintäkter				
Kommunalskatt		737,8	708,8	
Slutavräkning år 2017		0,0	-3,1	
Slutavräkning år 2018		1,1	0,0	
Avräkning år 2019		-9,3	0,0	
Summa		729,6	705,6	
2. Anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskiner och inventarier				
Markreserv		25,6	23,9	
Verksamhetsfastigheter och publika fastigheter		833,1	859,5	
Fastigheter för affärsverksamhet		222,1	200,4	
Gata, vägar och park		243,6	226,0	
Övriga fastigheter		0,9	1,0	
Maskiner och inventarier		38,0	39,4	
Pågående arbeten		44,0	6,8	
Summa utgående bokfört värde		1407,2	1 357,0	
Finansiella anläggningstillgångar		37,2	37,2	
Bidrag till statlig infrastruktur		51,4	56,5	
Summa anläggningstillgångar		1 495,9	1 450,7	
Avskrivning sker med följande tider (år):				
Mark - Ingen avskrivning				
Gata och markanläggningar – 20-100 år				
Byggnader – 20-80 år				
Maskiner och inventarier – 5-10 år				

Balansräkning		Delårsrapport 2019-08-31	Delårsrapport 2018-08-31	Bokslut 2018-12-31
Kommunen använder komponentavskrivning på anläggningar. Ytterligare information finns i kommunens årsredovisning.				
Pågående arbeten finns med i anläggningstillgångar och dessa aktiveras vid årsbokslutet. Samtliga projekt tillhör fastigheter.				
3. Eget kapital				
Eget kapital / Resultat				
Ingående balans		480,2	463,2	
Föregående års resultat		26,1	17,1	
Resultatutjämningsreserv		24,4	24,4	
Delårsresultat		6,5	26,4	
Summa Eget kapital		537,2	531,1	
4. Långfristiga skulder				
Ingående balans		721,8	645,7	
Återläggning kortfristig del		22,8	20,8	
Nya lån		90,0	214,9	
Amortering		-11,8	-12,5	
Lösen/omsättning av gamla lån		0,0	-114,9	
Avgår kortfristig del		-22,8	-20,8	
Långfristig del av pensionsavtal		0,0	0,1	
Summa		800,0	733,3	

Finansieringsanalys

Kommunens likvida medel uppgår vid delårsbokslutet till 0,9 mkr. Det är i samma nivå som vid både föregående års delår och årsbokslutet 2018. Kommunen nyttjar checkkrediten i genomsnitt 25 mkr per månad. Vid delårsbokslutet var 18,9 mkr nyttjat jämfört med 29,0 mkr vid samma tid föregående år. Checkkrediten har nyttjats till stora delar under de senaste åren då negativ marknadsränta förekommit. I detta finns därmed ett uppdämt behov av upplåning alternativt stärkt likviditet på annat sätt för att inte använda checkkrediten mer än som en buffert.

Kommunen har hittills i år ökat lånen med 90 mkr. Bedömningen är att ytterligare lån måste tas under kvartal 4 2019. Amortering sker löpande på samtliga lån, för januari till augusti har 11,8 mkr betalats tillbaka. För helår bedöms 22,8 mkr amorteras.

Resultatet, investeringsnivån och övriga likviditetspåverkande poster gör att kommunen totalt inte klarar finansieringen med egna medel. För perioden januari – augusti har 72 procent av investeringarna finansierats med egna medel.

Driftredovisning

Nedan följer kommunens driftredovisning som visar årets prognos i förhållande till årets budget.

Tertialprognos 2 Mariestads kommun 2019 (tkr)	Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
Kommunstyrelsen	130 506	124 556	5 950	3 070
Teknisk nämnd	170 104	171 104	-1 000	-1 900
Utbildningsnämnd	494 041	503 431	-9 390	-7 900
Socialnämnd	538 711	557 161	-18 450	-12 500
Miljö- och byggnadsnämnd	6 390	6 390	0	0
RÖS	26 333	26 433	-100	-100
Revision	950	950	0	0
Överförmyndare	1 525	1 875	-350	-350
Verksamhetens kostnader	-1 368 560	-1 391 900	-23 340	-19 680
Finansverksamhet	-5 586	7 743	13 329	10 057
Skatteintäkter enl. riksprognos SKL	1 095 822	1 095 456	-366	-3 653
Generella statsbidrag enl. riksprognos SKL	294 270	297 473	3 203	3 210
Finansiella intäkter	12 000	12 700	700	0
Finansiella kostnader	-14 000	-12 500	1 500	0
Årets resultat	13 946	8 972	-4 974	-10 066

Analys av årsprognos

Vid T1 prognostiserades ett resultat om 3,9 mkr, vilket är 10,0 mkr sämre än budget. Därefter har åtgärder vidtagits för klara budget 2019 och framtidens utmaningar.

Vid T2 uppvisar kommunen en negativ avvikelse mot det budgeterade resultatet. Resultatet är ändå en förbättring mot den tidigare tertialrapporten. Flertalet finansiella poster stärker resultatet och den senaste skatteprognosen visade 2,4 mkr mer i skatteintäkter och generella bidrag mot den tidigare prognosen i april. Resultaten för de nämnderna ser däremot sämre ut än vid förra tertialen.

Kommunstyrelsen redovisar ett prognostiserat resultat som 3,0 mkr bättre än budget. Kommunstyrelsens förvaltning har under året haft en besparing om 1,7 mkr, denna besparing har verkställts genom att minska antal tjänster och vakanshållning samt en allmän besparing.

Tekniska nämnden har under året vidtagit åtgärder för att erhålla en budget i balans. Däremot inträffade en vattenskada i servicebyggnaden i gästhamnen vilket inte har täcks med försäkringsmedel i sin helhet, därav ett prognostiserat underskott med 1,0 mkr.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott gentemot budget om 9,3 mkr vilket är en försämring gentemot föregående prognos. Det ökade underskottet förklaras främst av att interkommunal ersättning beräknas bli högre än budgeterat. Detta beror på att fler barn har placering i friförskola samt att fler elever har valt studier på annan ort. Grundskolorna har också högre personalkostnader på grund av elever i behov av särskilt stöd.

Vuxenutbildningen visar ett prognostiserat underskott som till stor del beror på förändringar i

utbetalning av statsbidrag och medfinansiering av utbildningar. Vidare har verksamheten fler studerande vid SFI vilket medfört behov av fler lärare.

Socialnämnden prognostiserar en avvikelse gentemot budget om 18,4 mkr. Underskottet har ökat mellan T1 och T2 vilket förklaras främst av två orsaker, ökade kostnader för placeringar av barn och unga samt försörjningsstödet. En av anledningarna till att försörjningsstödet ökat är bland annat den omställning som Arbetsförmedlingen genomfört.

Investeringsredovisning

Det fleråriga projektet med om- och tillbyggnaden av badhuset nu klart. Ombyggnaden har handlat om att tillgänglighetsanpassa anläggningen och tillbyggnaden innebär bland annat en ny undervisningsbassäng med några grader varmare vatten samt höj- och sänkbar botten.

Renovering av ishallen har kommit igång och till säsongstart fanns en ny sarg installerad i representationsarenan. Sargen ska öka sikten från publikplats och vara mer flexibel så att allvarliga skador för spelarna förebyggs. Sargen är även lätt att montera och demontera vilket möjliggör en flexiblare användning av ishallen. I träningshallen har arbeten pågått för att göra en fullstor rink med en isolerad bottenplatta vilket ska förbättra möjligheterna för de som gillar is-sporter.

I yttre hamnen är en ny servicebyggnad byggd som ökar servicen vid våra populära husbilsställplatser och för båtägarna. Längre in i hamnen har servicebyggnaden för gästhamnen genomgått en totalrenovering.

I skärgården har investeringar gjorts i bryggor, mulltoiletter med mera. Stränder som under många år successivt växt igen med vass och sly öppnades upp och blev åter igen utflyktsmål.

Arbetet med att gräva fram vatten- och avloppsledningar till Moviken och Askevik startades upp tidigt i våras och håller tidplanen.

Den femte etappen av Sjölyckan har gått in i genomförandefasen.

Nedan följer kommunens investeringsredovisning som omfattar både årets budget och ombudgeteringar från föregående år.

Nämnd (tkr)	Budget 2019 (inkl. ombudgeteringar)	Helårs- prognos 1	Helårs- prognos 2	Bokfört jan- aug
Kommunstyrelsen	10 196	5 546	4 496	936
Tekniska nämnden, skattefinansierat	123 598	122 551	105 950	31 943
Tekniska nämnden, taxefinansierat	50 986	51 908	44 769	19 073
Exploateringsverksamhet, skattefinansierat	-12 597	11 561	28 662	19 270
Exploateringsverksamhet, taxefinansierat	18 580	-235	1 425	5 550
Utbildningsnämnden	2 000	2 000	2 000	1 091
Socialnämnden	2 500	2 500	1 500	535
Summa	195 263	195 831	186 802	78 398
Avvikelse		568	-7 029	

Analys av investeringsprognos

Skattefinansierade investeringar

För de skattefinansierade investeringarna prognostiseras utgifter om cirka 105 mkr vilket är cirka 18 mkr mindre än vad som är budgeterat. Orsaken till att inte hela budgeten kommer att arbetas upp är främst beroende på:

- Projektet Kronoparks förskola där projekteringstiden har förskjutit byggstart och de stora utgifterna kommer därför senare.
- Projektet Renovering Ishallen har också förskjutits utgiftsmässigt för att passa in i det totala projektet med hänsyn taget till den verksamhet som pågår under säsong.

Taxefinansierade investeringar

För de taxefinansierade investeringarna prognostiseras utgifter om cirka 45 mkr vilket är cirka 6 mkr mindre än vad som är budgeterat. Orsaken till att inte hela budgeten kommer att arbetas upp är främst beroende på:

- Projektet Sjötorps reningsverk, som efter kalkyleringsfasen visar sig bli mer kostsamt än vad som förväntats och därför avbröts. Ett nytt tag kring projektet och ett genomförande är inte aktuellt förrän om ett par år.

Sammanställd redovisning

Koncernens delårsresultat visar ett resultat på 36,4 mkr och en årsprognos på 39,5 mkr. Årsbudgeten är 47,3 mkr. Den sammanställda budgetavvikelsen är 7,8 mkr sämre än budget.

Koncernen omfattas förutom av kommunen av det helägda bolaget Mariehus fastigheter AB och till 88 procent av VänerEnergi AB. Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) och Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) är två kommunalförbund och ingår i koncernen med 26 procent respektive 14 procents ägarandel. RÖS och AÖS ingår inte i delårsresultat och årsprognos.

För Mariehus fastigheter AB avser delårsresultatet siffror per 2019-06-30, årsprognosen avser siffror per 2019-08-31.

För VänerEnergi AB görs delårsbokslutet per 2019-08-31, siffrorna för delårsresultat och årsprognos avser en lämnad prognos i augusti. Delårsresultatet är årsprognosen över åtta månader.

(Belopp mkr)	Delårsresultat	Årsbudget	Årsprognos	Budgetavvikelse
Mariestads kommun	6,5	13,9	9,0	-4,9
Mariehus AB	16,0	11,6	9,7	-1,9
VänerEnergi AB (88 %)	13,9	21,7	20,8	-1,9
Totalt	36,4	47,3	39,5	-7,8

Kommentarer till delårsresultatet för bolagen:

- Mariehus AB: Fortsatt låga vakanser ger ökade intäkter och ett överskott mot budget, likaså lägre räntekostnader. Det är ökade kostnader i samband med fastighetsköp. En bättre årsprognos jämfört med budget visas.
- VänerEnergi AB: En mild vinter medför mindre värmeförsäljning och därmed lägre täckningsbidrag för fjärrvärmesystem. En prishöjning från KKAB-kraftvärmeverk medför också högre kostnader. En fortsatt hög men tidsmässigt förskjuten anslutningsgrad inom stadsnät ger ett lägre resultat. Under året har ett nytt affärsområde, Nya Energisystem, tillkommit efter beslut i styrelsen. Totalt sett en något sämre årsprognos än budget men bättre än föregående år.

Kommunstyrelsenämnd årsprognos med måluppföljning

Inledning

Kommunstyrelsens verksamheter har som uppdrag att:

- Leda och samordna arbetet med övergripande mål och riktlinjer
- Leda personal, ekonomi och upphandling.
- Bereda ärenden till kommunfullmäktige samt se till att dess beslut verkställs.
- Ansvara för medborgarservice, kultur, fritid, demokrati och kommunikation.
- Ansvara för hållbart planarbete i samhälls- och bostadsbyggande samt utveckling av näringsliv.
- Arbeta med arbetsmarknadsåtgärder för att hjälpa människor till sysselsättning.

Viktiga händelser under året

- Kommunen har invigt världens första solcellsdrivna välgastankstation. Evenemanget genomfördes den 28 maj.
- Varit värd för Husbilsklubbens årsmöte 30 maj - 2 juni med cirka 550 husbilar på plats i Mariestad.
- Ett antal hälsoaktiviteter har genomförts, bland annat motionsloppet Springtime i Mariestad i maj.
- Färdigställt badhusets tillbyggnad med barn-/undervisningsbassäng och baby pool.
- Administrerat och genomfört val till Europaparlamentet 2019.
- Infört ny bildlagringstjänst i kommunen för uppfyllande av dataskyddsförordningen (GDPR) vid bildhantering.
- Kommunen har fått hantera ett ökat behov av försörjningsstöd från april 2019 som är kopplas till Arbetsförmedlingens nedmontering och Försäkringskassans hårdare bedömning av aktivitetsersättning, sjukersättning och sjukpenning.

God ekonomisk hushållning

Måluppföljning Kommunstyrelsen

Måluppföljningen i denna delårsrapport baseras på respektive nämnds bedömning av status i samband med delåret med en beskrivning av prognos för helåret. I rapporten åskådliggörs status med en mätare som går från rött till grönt där rött = målet är inte uppnått, gult = målet är delvis uppnått och grönt = målet är uppnått. För vissa mål mäts utfall genom ett ja- eller nej svar där ja = 1 och nej = 0. Vidare är vissa mål inte möjliga att mäta vid delåret vilket åskådliggörs med -.

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Mål 1. 2000 nya bostäder till 2025	285	70	25 %	

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Hittills har en detaljplan som möjliggör byggande av cirka 70 bostäder antagits (detaljplan för Bantorget). Flera detaljplaner är under framtagande och under året väntas detaljplaner innehållande 320 bostäder antas. 				
Mål 2. 1650 nya arbetstillfällen till år 2025	-	-	-	
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Arbetet med att utveckla metoder för att mäta måluppfyllelse pågår men i dagsläget saknas metoder för att följa upp målet vid delår. Målet bygger på antagandet att hälften av de 1650 arbetstillfällena tillkommer i Mariestads kommun och resterande genom pendling till andra kommuner. Tillväxtenheten genomför emellertid flera olika aktiviteter som ska bidra till att fler arbetstillfällen skapas. Etableringar inom Sydportområdet (Hindberg) beräknas till exempel generera cirka 50 arbetstillfällen under år 2020. 				
Mål 5. Stärkt kompetensförsörjning 2025	1	0	0 %	
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan för att möta kommunens framtida behov av medarbetare med rätt utbildning och erfarenhet påbörjades före sommaren. Den beräknas vara klar till årsskiftet 2019. 				
Mål 8. Förbättrade förutsättningar för studentboende	1	0	0 %	
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Arbete med att ta fram program pågår och väntas kunna antas/godkännas innan året är slut. 				
Mål 3. Öka marknadsföringen av Mariestads kommun och dess bolag	1	0	0 %	
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Platsmarknadsförare är ett förhållandevis nytt yrke med en komplex och mixad kompetensbakgrund. Samverkan med de kommunala bolagen pågår. Bakgrundsarbete och behovsanalys har genomförts. Rekryteringsprocess pågår med högt ställda krav på erfarenhet som matchar komplexiteten och med stor tyngdpunkt på personliga egenskaper. 				
Mål 6. Minskad psykisk ohälsa hos yngre och äldre samt minskad ensamhet hos äldre	1	0	0 %	
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Sektor utbildning har ett påbörjat samarbete kring fältfritidsledare med fritidsavdelningen. Fritidsavdelningens del i målet att anställa två fältfritidsledare för att stärka arbetet med hjälp och stöd till utsatta ungdomar i kommunen har inte genomförts. Orsaken till det är att tjänsterna vid första rekryteringstillfället inte kunde besättas. I september kommer därför en ny anställningsprocess att genomföras. 				
Mål 4. Sänkt arbetslöshet i Mariestad	högst 5 %	5,8 %	84 %	
Kommentar <ul style="list-style-type: none"> Under juli 2019 uppgår ungdomsarbetslösheten till 5,8 % i enlighet med Arbetsförmedlingens statistik. Ungdomsarbetslösheten uppvisar stor säsongsvariation och ökar naturligt under sommarmånaderna. Vi har fortsatt en stark arbetsmarknad med ett fortsatt stort behov av arbetskraft. Vi ser fortsatt att ungdomar som ej har avslutat gymnasium är särskilt utsatta och ska fortsatt prioriteras. 				
Mål 7. ElectriVillage, en testmiljö för hållbara innovationer och del in ny-industrialiseringen av Mariestad	1	0	0 %	
Kommentar				

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
<ul style="list-style-type: none"> Den solcellsdrivna välgastankstationen invigdes i slutet av maj. Intrimning av egenproduktion med solcellsenergi pågår. Antalet bränslecellbilar i kommunen har under året ökat med fyra och uppgår nu till sju. Dock har inte produktionen av egenproducerad välgas ökat. 				

Finansiella rapporter

Driftredovisning

Kommunstyrelsen (tkr)		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
Kommunstyrelsen medel till förfogande	Intäkter	0	0		0
	Kostnader	6 015	215	5 800	3 170
	Netto	6 015	215	5 800	3 170
				0	
Socioekonomiska medel	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	600	0	600	300
	Netto	600	0	600	300
				0	
Åtgärder psykisk ohälsa	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	800	0	800	650
	Netto	800	0	800	650
Kommunchef	Intäkter	-6 187	-8 847	2 660	1 080
	Kostnader	41 484	44 894	-3 410	-1 850
	Netto	35 297	36 047	-750	-770
				0	
Sektor Ledning	Intäkter	-9 947	-14 146	4 199	2 420
	Kostnader	73 820	77 969	-4 149	-2 300
	Netto	63 873	63 823	50	120
Sektor Samhällsbyggnad	Intäkter	-4 574	-6 333	1 759	41
(Ledning, Tillväxt och plan)	Kostnader	18 893	19 902	-1 009	-41
	Netto	14 319	13 569	750	0
Arbetsmarknadsenhet	Intäkter	-5 655	-4 655	-1 000	-400
	Kostnader	10 157	10 457	-300	0
	Netto	4 502	5 802	-1 300	-400
E20	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	5 100	5 100	0	0

Kommunstyrelsen (tkr)		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
	Netto	5 100	5 100	0	0
Totalt	Intäkter	-26 363	-33 981	7 618	3 141
	Kostnader	156 869	158 537	-1 668	-71
	Netto	130 506	124 556	5 950	3 070

Centrala poster (tkr)		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
RÖS	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	26 333	26 433	-100	-100
	Netto	26 333	26 433	-100	-100
Revision	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	950	950	0	0
	Netto	950	950	0	0
Tomtförsäljning	Intäkter	-30 000	-30 000	0	0
	Kostnader	0	0	0	0
	Netto	-30 000	-30 000	0	0
Lönepott	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	4 060	2 060	2 000	0
	Netto	4 060	2 060	2 000	0
Tillkommande kapitalkostnader	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	5 483	983	4 500	4 500
	Netto	5 483	983	4 500	4 500
Totalt	Intäkter	-30 000	-30 000	0	0
	Kostnader	36 826	30 426	6 400	4 400
	Netto	6 826	426	6 400	4 400

Analys av prognos

Vid T2 uppvisar kommunstyrelsen en positiv avvikelse jämfört mot budget.

De budgetposter som särskilt är avsatta till förfogandemedel, socioekonomiska och medel för åtgärder kring psykisk ohälsa hanteras återhållsamt vilket ger en positiv budgetavvikelse.

Uppdraget att minska personalkostnaderna klaras under 2019 genom vakanser.

De tillkommande kapitalkostnaderna förväntas fortsatt vara lägre än budget på grund av den lägre investeringstakten. Lönepotten bedöms inte att förbrukas under året vilket ger ytterligare en positiv avvikelse.

Flertalet avdelningar uppvisar också positiva avvikelser främst på grund av lägre personalkostnader men också på grund av tillfälliga intäkter.

Arbetsmarknadsenheten har fortsatt sämre prognos på grund av stora utmaningar i och med Arbetsförmedlingens organisationsförändring och neddragning

Investeringsredovisning

Kommunstyrelsen (tkr)	Budget 2019	Helårsprognos 1	Helårsprognos 2
Kommunstyrelsens medel till förfogande	6 000	3 000	2 000
Lokal vätgasanläggning	1 611	1 611	1 611
Elfordon, 3st	535	535	535
Kultur	300	300	300
Reserv skolor väster	1 650	0	0
Landsbygdsutveckling Sjötorp	100	100	50
Exploatering Bostäder, Industri, handel- Tillväxtinvestering	-12 597	11 561	28 662
Summa	-2 401	17 107	33 158
Avvikelse		-19 508	-35 559

Analys av investeringsprognos

Investeringsprojektet används till konst inom EU-projektet ”Off season art gardening” där Mariestads kommun är en part.

Medlen avsatta för landsbygdsutveckling i Sjötorp bedöms inte att förbrukas fullt ut under 2019.

För exploateringsinvesteringarna är Sjölyckan dyrare än budgeterat.

Utbildningsnämnd årsprognos med måluppföljning

Inledning

Viktiga händelser under året

- Förskolans arbete för ökad digitalisering underlättar schemaläggning och kvalitetsarbete.
- Grundskolans arbete med organisation och satsning på kompetensutveckling, ledarskap och förstärkt elevhälsa ger eleverna förutsättningar att nå utbildningsmålen.
- Gymnasieskolan har god fyllnadsgrad inklusive programmen gymnasieingenjör och gymnasial lärling.
- Vuxenutbildningen har tagit fram verksamhetsplan med syfte att bredda och göra utbildningsutbudet mer flexibelt.
- Kostavdelningen har påbörjat renovering av sina verksamhetslokaler.

God ekonomisk hushållning

Måluppföljning Utbildningsnämnden

Måluppföljningen i denna delårsrapport baseras på respektive nämnds bedömning av status i samband med delåret med en beskrivning av prognos för helåret. I rapporten åskådliggörs status med en mätare som går från rött till grönt där rött = målet är inte uppnått, gult = målet är delvis uppnått och grönt = målet är uppnått. För vissa mål mäts utfall genom ett ja- eller nej svar där ja = 1 och nej = 0. Vidare är vissa mål inte möjliga att mäta vid delåret vilket åskådliggörs med -.

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Mål 1. Vara en aktiv del inom projektet test- och demonstrationsplats Mariestad ElectriVillage	1	1	100 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none">• Aktivitetsplan med följande aktiviteter:<ul style="list-style-type: none">○ Förskolan arbetar vidare med projektering av byggnation av ny förskola med offgridlösning med vätgas.○ Grundskolan arbetar med hållbar utveckling i undervisningen vilket innefattar nyttjande av biosfärsområdet och ElectriVillage.○ Tunaholmsskolan bidrog med en film kring hållbarhet och ElectriVillage i samband med kommunalrådets resa till Australien. Även gymnasiet bidrog med material till denna resa.○ Barn och elever deltog vid invigningen av vätgasstationen.○ Gymnasieskolan arbetar med ElectriVillage inom naturvetenskapligt program. Marintekniskt program kommer under hösten att påbörja ett arbete med inriktning mot ElectriVillage.○ Verksamheten har påbörjat utbyte av fordon till fordon som drivs med fossilfria bränslen.				
Mål 4. Sektor utbildning ska vara en attraktiv arbetsplats	-	-	-	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none">• Rekryteringsläget i sektor utbildning har lättat något och upplevelsen är att när medarbetare lämnar tjänst i Mariestad beror det ofta på pensionsavgång eller karriärväxling. Ett fokuserat arbete med verksamhetens organisationsstruktur kan vara en del i detta.• Vid kommunens mindre skolor utanför tätorten har det dock varit svårare att få behöriga sökande till de vakanta tjänsterna. Likaså till annonserade tjänster som förskollärare.				

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status																																
<ul style="list-style-type: none"> I det interna arbetet finns arbetsmiljögrupper som leds av respektive avdelningschef. Dessa grupper arbetar med olika frågor kring det som av medarbetarna upplevs som arbetsbelastande uppgifter och områden. Eftersom det inte genomförs någon medarbetarundersökning under 2019 kan inga jämförelser göras i år med föregående års resultat. 																																				
Mål 2. Ökad andel närproducerade produkter inom kostverksamheten	minst 18 %	19 %	106 %																																	
Kommentar																																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nyckeltal kost övergripande</th> <th>16/17</th> <th>17/18</th> <th>18/19</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ekologiskt (Svar i %)</td> <td>20</td> <td>22</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>Svenska livsmedel (Svar i %)</td> <td>80</td> <td>83</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td>Svenskt kött/fägel (Svar i %)</td> <td>96</td> <td>94</td> <td>91</td> </tr> <tr> <td>Inköp inom avtal (Svar i %)</td> <td>90</td> <td>90</td> <td>92</td> </tr> <tr> <td>Närodlat/Närproducerat kvartal 1 (Svar i %)</td> <td>-</td> <td>18*</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>Andel vegetariskt på matsedel (Svar i %)</td> <td>-</td> <td>32*</td> <td>52</td> </tr> <tr> <td>Andel klimatsmart på matsedel (Svar i %)</td> <td>-</td> <td>47*</td> <td>44</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Ny statistik från 2018</p>					Nyckeltal kost övergripande	16/17	17/18	18/19	Ekologiskt (Svar i %)	20	22	22	Svenska livsmedel (Svar i %)	80	83	92	Svenskt kött/fägel (Svar i %)	96	94	91	Inköp inom avtal (Svar i %)	90	90	92	Närodlat/Närproducerat kvartal 1 (Svar i %)	-	18*	19	Andel vegetariskt på matsedel (Svar i %)	-	32*	52	Andel klimatsmart på matsedel (Svar i %)	-	47*	44
Nyckeltal kost övergripande	16/17	17/18	18/19																																	
Ekologiskt (Svar i %)	20	22	22																																	
Svenska livsmedel (Svar i %)	80	83	92																																	
Svenskt kött/fägel (Svar i %)	96	94	91																																	
Inköp inom avtal (Svar i %)	90	90	92																																	
Närodlat/Närproducerat kvartal 1 (Svar i %)	-	18*	19																																	
Andel vegetariskt på matsedel (Svar i %)	-	32*	52																																	
Andel klimatsmart på matsedel (Svar i %)	-	47*	44																																	
<ul style="list-style-type: none"> Kostverksamheten har ökat sin andel närproducerade produkter under årets första månader. Nyckeltalet har på samma sätt som tidigare tagits fram genom uppföljningssystemen Compare och Bubo. Statistiken var ny 17/18 och den togs fram och jämfördes med det totala inköpsvärdet för livsmedel utifrån anbud från våra leverantörer. 																																				
Mål 5. Barn och unga som börjar använda alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) ska succesivt minska	100 %	70 %	70 %																																	
Kommentar																																				
<ul style="list-style-type: none"> Pågående arbete inom ramen för samarbetet med socialnämnden kring Medborgarresurs Lotsen. Fokus ligger på samarbete och drogförebyggande teamutveckling. Konsultationsteamet, bestående av enhetschef IFO barn och unga, enhetschef IFO LSS barn och unga, grundskolechef samt barn- och elevhälsoschef, träffas två timmar varannan vecka och verkar som en rådgivande funktion till enhetschefer inom sektor utbildning och sektor stöd och omsorg. Fortsatt samarbete kring förebyggande fältassistent samt påbörjat samarbete kring fältfritidsledare med fritidsavdelningen. Inväntar resultat från genomförd CAN-undersökning (kring droger) våren 2019. Grundskolan och gymnasiet har i samarbete med socialtjänsten och polisen ett forum där fokus för 2019 varit att identifiera områden som ungdomar upplever som otrygga (ungdomsforum). En handlingsplan finns upprättad att arbeta vidare med hösten 2019. Grundskolan och gymnasieskolan har omprioriterat medel för att förstärka med fler medarbetare inom barn- och elevhälsan. Detta utökar möjligheterna att tidigt identifiera barn och unga i riskzonen. 																																				
Mål 3. Stimulera samverkan mellan skola och arbetsliv	100 %	100 %	100 %																																	
Kommentar																																				
<ul style="list-style-type: none"> SYV-planen (studie- och yrkesvägledning) är utvärderad, reviderad och fastställd. Ett fortsatt utvecklingsområde är att få hela skolan att känna ansvar för studie- och yrkesvägledning. Inventering har skett gällande hur vägledning ser ut i undervisningssituationen utifrån "SYV hela skolans ansvar". Följande områden har inventerats: Vägledning och val, Samarbete med yrkesliv, Samarbete med högskolor/universitet, Livet efter skolan, Självkännedom, Studiebesök, Inbjudna gäster/föreläsare. Samtliga elever i årskurs 8 har genomfört 10 dagars prao under vårterminen. Lokala programråd har genomförts vid alla yrkesprogram en till två gånger per termin. Studiebesök sker kontinuerligt i samband med undervisningen inom både förskola och grundskola. Exempelvis blir det ett automatiskt studiebesök kring Räddningstjänsten för årskurs 5 vid besök från RÖS varje vårtermin. 																																				

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
<ul style="list-style-type: none"> Samverkan med arbetsförmedlingen och AME fortgår på Maria Nova. Samverkan med Dacapo högskoleplattform är påbörjat. 				
<p>Mål 6. A) Vidareutveckla IT-plan/digitaliseringsplan i linje med Lgr-11, B) Öka användningen av IKT som pedagogiskt verktyg, C) I digitaliseringsplanen tydliggöra etiska ställningstaganden och värdegrund i arbetet med ökad digitalisering</p> <p>Kommentar</p> <ul style="list-style-type: none"> Ej helt uppfyllt förrän digitaliseringsplanen färdigställts och beslutats i utbildningsnämnden. Beräknas klar i november. Pågående arbete med workshops och kollegialt lärande för ökad användning av IKT (informations- och kommunikationsteknik) som pedagogiskt verktyg. Gymnasiet är en av de skolor i landet som prövar ut digitala nationella prov. Gymnasiet har genomfört SKL:s verktyg LIKA samt LIKA för lärare. Inom gymnasiet finns vidare en förstelärartjänst inrättad mot ökad digitalisering. Revidering och utveckling av tidigare IT-plan/digitaliseringsplan pågår. Hemsidorna granskas återkommande för att vara uppdaterade och spegla verksamheten. Inom grundskolan arbetar en doktorand med att beforska digital användning i undervisningen. Forskaren leder även grundskolans IKT-nätverk. 	100 %	50 %	50 %	

Finansiella rapporter

Driftredovisning

Utbildningsnämnden		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
Centralt	Intäkter	-32 841	-33 390	549	222
	Kostnader	110 743	117 082	-6 339	-2 622
	Netto	77 902	83 692	-5 790	-2 400
Förskola	Intäkter	-126 309	-126 309	0	0
	Kostnader	246 797	244 797	2 000	250
	Netto	120 488	118 488	2 000	250
Grundskola	Intäkter	-161 807	-161 807	0	0
	Kostnader	350 577	352 577	-2 000	-2 000
	Netto	188 770	190 770	-2 000	-2 000
Gymnasiet	Intäkter	-9 644	-9 644	0	0
	Kostnader	82 541	83 341	-800	-2 000
	Netto	72 897	73 697	-800	-2 000
Vuxenutbildning	Intäkter	-6 376	-6 376	0	0
	Kostnader	18 003	20 803	-2 800	-2 000
	Netto	11 627	14 427	-2 800	-2 000

Utbildningsnämnden		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
Kost	Intäkter	-50 064	-50 064	0	0
	Kostnader	50 064	50 564	-500	0
	Netto	0	500	-500	0
Elevhälsa	Intäkter	-25	-275	250	250
	Kostnader	22 382	22 132	250	0
	Netto	22 357	21 857	500	250
Totalt	Intäkter	-387 066	-387 865	799	472
	Kostnader	881 107	891 296	-10 189	-8 372
	Netto	494 041	503 431	-9 390	-7 900

Analys av prognos

Sektor utbildning centralt visar i T2 ett underskott beroende på att interkommunal ersättning inom både förskola, grundskola och gymnasiet beräknas bli högre än budgeterat. Detta beror på att fler barn har placering i friförskola samt att fler elever har valt studier på annan ort.

Förskola och pedagogisk omsorg visar ett överskott. Merparten av förskoleområdena visar en budget i balans men några enheter har ett arbete framför sig med att effektivisera sin organisation utifrån ett förändrat barnantal.

Grundskolan visar ett underskott vid åtta skolenheter huvudsakligen relaterade till personalkostnader och kostnader för elever i behov av särskilt stöd.

Gymnasiet visar ett underskott vilket går att härleda till valet att driva ett par program med låg fyllnadsgrad. Vidare har verksamheten haft uppstartskostnader för lärlingsprogram och teknik fjärde år som inte helt täcks av statsbidrag.

Vuxenutbildningen visar ett prognostiserat underskott som till stor del beror på förändringar i utbetalning av statsbidrag och medfinansiering av utbildningar. Vidare har verksamheten fler studerande vid SFI vilket medfört ett behov av fler lärare. Kostnader för uppstart av lärlingsutbildning har inte helt kunnat täckas av statsbidrag.

Kostavdelningen beräknar ett litet underskott beroende på ökade personalkostnader i samband med ombyggnation av Björkgårdens kök och Centralköket.

Barn- och elevhälsan visar i T2 ett litet överskott bland annat beroende på lägre personalkostnader i samband med vakanser under året.

Investeringsredovisning

Investering		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
	Intäkter	0	0	0	0
	Kostnader	2 000	2 000	0	0
	Netto	2 000	2 000	0	0

Budgeterade investeringsmedel har använts för inventariebehov i verksamheten.

Socialnämnd årsprognos med måluppföljning

Inledning

Sektorn har nu ett totalt underskott på 18 450 tkr. Vård och omsorg är i balans och det är placeringar barn och unga som tillsammans med försörjningsstödet står för underskottet.

Omfattande åtgärder har vidtagits avseende övertid och mertid vilket gett ett försiktigt positivt resultat.

Nya riktlinjer för placeringar har utarbetats och ny rutin för ärenden till arbetsutskottet gällande individärenden har tagits fram. Detta för att lösningar på hemmaplan ska bidra till en minskad kostnad för externa placeringar.

Viktiga händelser under året

- Placeringar av barn och unga utanför det egna hemmet har ökat. Nya rutiner och stödstrukturer har upprättats för att minska dessa kostnader. Behovet att externa placeringar har blivit större än budgeterat.
- Arbetsförmedlingens omorganisation och minskade beslut om insatser till enskilda har lett till kostnader för kommunen avseende försörjningsstöd. Detta kräver nya angreppssätt för att stärka kommuninvånaren till egen försörjning.
- Ett arbete för en bättre bemanningsekonomi har startat med bemanningshandbok och en omorganisation av sjuksköterskeorganisationen. Detta har minskat kostnader för mer- och övertid. Heltidsresan har bidragit till en sundare bemanningsekonomi.

God ekonomisk hushållning

Måluppföljning Socialnämnden

Måluppföljningen i denna delårsrapport baseras på respektive nämnds bedömning av status i samband med delåret med en beskrivning av prognos för helåret. I rapporten åskådliggörs status med en mätare som går från rött till grönt där rött = målet är inte uppnått, gult = målet är delvis uppnått och grönt = målet är uppnått. För vissa mål mäts utfall genom ett ja- eller nej-svar där ja = 1 och nej = 0. Vidare är vissa mål inte möjliga att mäta vid delåret vilket åskådliggörs med -.

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Mål 1. Bidra till en hållbar miljö genom att 2019 införa ett arbetssätt där kommunens särskilda boenden beställer pappers- och plastprodukter genom Maria Nova och deras HUB	100 %	33 %	33 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none">• I dag sker transporter av kontorsmaterial och övrigt förbrukningsmaterial via samordnad varudistribution (HUB:en). Det innebär en stor minskning av antal tunga transporter. Dock är det fortsatt så att vissa leverantörer åker till de särskilda boendena eftersom HUB:en inte lagt till alla leverantörer i detta skede. Under hösten 2019 ska fler leverantörer leverera till HUB:en, vilket kräver en lösning på lastbil- och personaltätheten på HUB:en. I dag har vi cirka 10% av leveranserna via HUB:en.• I dagsläget är det inte möjligt att följa upp att antal beställningar minskar och att volymen per beställning ökar.				

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Mål 5. Barn och unga som börjar använda alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) ska successivt minska	100 %	70 %	70 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> • Ökad bemanning på familjebehandlingen för att kunna erbjuda fler föräldrar stöd. • Ungdomsbehandlare arbetar specifikt med de ungdomar som har behov av extra stöd. • Tillsammans med barn- och elevhälsan arbetar vi med stärkt självkänsla i årskurs 6 och för flickor i årskurs 8. • Tillsammans med barn- och elevhälsan arbetar vi i form av punktinsatser med klasser och med grupper av unga. • Tillsammans med barn- och elevhälsan har vi reviderat rutiner och arbetar för att göra dessa kända i berörda verksamheter. • Tidigare drogförebyggande fältassistent har skrivit en mer detaljerad rapport om arbetet 2016-2018 som kommer att presenteras för nämnderna under hösten. • CAN-undersökning (kring droger) genomförd i maj månad. Resultatet väntas bli klart senare under hösten. 				
Mål 2. Automatisera handläggningen av försörjningsstödet under 2019	1	1	100 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> • Automatiseringen av försörjningsstöd går långsammare än förväntat. En förklaring är att andelen som vill e-ansöka sakta gått upp men vi har inte nått målet 50-60 % under sommaren. Mot bakgrund av detta så kommer vi att satsa än mer i receptionen på att visa, sitta med och förklara hur man gör. Tanken är att vi under november 2019 ska ha minst 50 % e-ansökningar. 				
Mål 3. Personer som lämnar etableringen eller har försörjningsstöd ska erbjudas kompetenshöjande insatser med målet att nå arbete/studier	100 %	100 %	100 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> • Alla som uppbär försörjningsstöd har i dag insatser inom 48 timmar. Även de som har annan planering med komplex problematik får en planering som ofta handlar om insatser från socialtjänst. Även de som integrationsenheten arbetar med får insats i form av undervisning i svenska från dag ett när man ansökt om försörjningsstöd. 				
Mål 4. Införa modell för arbetsplatsbyten s.k. arbetsrotation	-	-	-	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> • Arbetet pågår med att införa heltidsarbete som norm inom vård och omsorg. När nya tjänster som omsorgspersonal och stödassistent utannonseras tillsätts de på heltid. Detta innebär att verksamheter måste samplanera med andra verksamheter och när det finns överkapacitet i egen verksamhet ska personalen arbeta på annat arbetsställe. Under våren finns tre verksamheter som har varit piloter - Myrans särskilda boende, Alens särskilda boende samt södra hemvården. • Utfall följs upp i samband med helår. 				

Finansiella rapporter

Driftredovisning

Socialnämnden (tkr)		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
Centralt	Intäkter	-400	-400	0	0
	Kostnader	8 443	8 543	-100	-100
	Netto	8 043	8 143	-100	-100
IFO	Intäkter	-43 309	-47 480	4 171	-766
	Kostnader	106 482	111 353	-4 871	-934
	Netto	63 173	63 873	-700	-1 700
Placeringar barn och unga	Intäkter	-920	-1 900	980	240
	Kostnader	25 515	38 195	-12 680	-6 240
	Netto	24 595	36 295	-11 700	-6 000
Vård- och omsorg	Intäkter	-62 428	-62 428	0	0
	Kostnader	468 267	469 767	-1 500	-3 450
	Netto	405 839	407 339	-1 500	-3 450
Bistånd	Intäkter	-285	-285	0	0
	Kostnader	24 946	24 596	350	-350
	Netto	24 661	24 311	350	-350
Försörjningsstöd	Intäkter	-450	-952	502	200
	Kostnader	12 850	18 152	-5 302	-3 200
	Netto	12 400	17 200	-4 800	-3 000
Totalt	Intäkter	-107 792	-113 445	5 653	1 616
	Kostnader	646 503	670 606	-24 103	-14 116
	Netto	538 711	557 161	-18 450	-12 500

Analys av prognos

Underskottet vid tertial två består av placeringar av externa HVB och ökade kostnader av försörjningsstöd. Anledningen till att försörjningsstödet ökat beror på omständigheter som är svåra att påverka. Samverkan med Arbetsförmedling, Försäkringskassa och sjukvården kommer att intensifieras.

Kostnaderna för externa placeringar överstiger med mycket stor marginal de budgeterade medlen för 2019. I ett perspektiv bakåt är detta inte förvånande då ökad efterfrågan har förelegat de senaste två åren. Inkomma anmälningar och ansökningar har ökat dramatiskt de senaste åren och ligger fortfarande kvar på en hög nivå. Antalet barn som behövt vård utanför det egna hemmet har ökat.

Kraftfulla åtgärder avseende riktlinjer och rutiner inom området placeringar och andra omfattande behandlande åtgärder har utarbetats och verksamheten lokalt har förstärkts.

Ett riktat arbete pågår sedan augusti 2019 där varje placering prövas mot utökade insatser på hemmaplan. Åtgärder på hemmaplan kommer att kräva mer resurser.

Investeringsredovisning

Socialnämnden	Budget 2019	Helårsprognos 1	Helårsprognos 2
(tkr)			
Socialnämnden	2 500	2 500	1 500
Summa	2 500	2 500	1 500
Avvikelse		0	1 500

Analys av investeringsprognos

Under hösten 2019 kommer endast investeringar som är av allra största vikt för att verksamheten ska kunna fungera göras. Detta innebär en besparing på 1,0 mkr i investeringsbudgeten.

MTG - Miljö- och byggnadsnämnden årsprognos med måluppföljning

Inledning

Miljö- och byggnadsnämnden är gemensam för Mariestad, Töreboda och Gullspåns kommuner och utgår från Mariestads kommun.

Nämnden ska säkerställa att kommunernas lagstadgade uppgifter för tillsyn och kontroll inom byggnads-, miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedel utförs och ska tillhandahålla en god samlad kompetens i miljö- och naturvårdsfrågor som rör den bebyggda miljön.

Nämnden ska också ge rådgivning och god service samt bidra till en positiv utveckling av tätortsmiljö och landsbygd.

Viktiga händelser under året

- Den digitala hanteringen av ärenden fortsätter att öka och fler sökande använder vår e-tjänst ”Mitt Bygge” för att söka bygglov.
- Fler tjänster för ansökningar och tillstånd har digitaliserats och inom kort ansluter livsmedelsregistreringen till de digitala plattformarna Serverat och Verksamhet.se.

God ekonomisk hushållning

Måluppföljning MTG – Miljö- och byggnadsnämnden

Måluppföljningen i denna delårsrapport baseras på respektive nämnds bedömning av status i samband med delåret med en beskrivning av prognos för helåret. I rapporten åskådliggörs status med en mätare som går från rött till grönt där rött = målet är inte uppnått, gult = målet är delvis uppnått och grönt = målet är uppnått. För vissa mål mäts utfall genom ett ja- eller nej svar där ja = 1 och nej = 0. Vidare är vissa mål inte möjliga att mäta vid delåret vilket åskådliggörs med -.

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Mål 2. Fortsätta att utveckla ett aktivt deltagande i kommunernas utvecklingsarbete med översikts- och detaljplaner. Kommentar <ul style="list-style-type: none">• Verksamheten är en aktiv deltagare i de samarbeten som finns kring planer och utvecklingsarbete i MTG-kommunerna.	1	1	100 %	
Mål 3. För att uppnå en välvårdad bebyggelsemiljö ska verksamhet miljö- och bygg tillsammans med kommunerna och fastighetsägare arbeta med uppdraget att åtgärda vanvårdade fastigheter. Kommentar <ul style="list-style-type: none">• Verksamheten arbetar aktivt med ett antal ärenden för att uppnå en välvårdad bebyggelsemiljö. Det finns dock ett stort antal fastigheter i behov av grundläggande underhåll och resurserna koncentreras till de värst drabbade i centrala lägen.	1	1	100 %	

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Mål 4. Antalet bristfälliga enskilda avloppsanläggningar ska minska och minst 150 fastigheter ska ha åtgärdat sina utsläpp. Verksamhet miljö-och bygg ska informera om möjligheterna för gemensamhetsanläggningar.	150	70	47 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> Verksamheten informerar fastighetsägare om möjligheterna till gemensamhetsanläggningar. Målet om 150 åtgärdade avloppsanläggningar har förutsättningar att nås på årsbasis. 				
Mål 1. För inlämnade kompletta bygglovsansökningar som följer detaljplanen ska beslut om bygglov lämnas inom 4 veckor.	inom 4 veckor	4 veckor	100 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> Målet uppfyllt. 				
Mål 5. Andelen överklagade beslut där nämndens beslut står fast ska ej vara mindre än 75 %.	minst 75 %	80 %	107 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> Målet uppfyllt hittills under årets första sju månader. 				

Finansiella rapporter

Driftredovisning

Miljö- och byggnadsnämnden		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
	Intäkter	-9 704	-9 704	0	0
	Kostnader	16 094	16 094	0	0
	Netto	6 390	6 390	0	0
Totalt	Intäkter	-9 704	-9 704	0	0
	Kostnader	16 094	16 094	0	0
	Netto	6 390	6 390	0	0

Analys av prognos

Verksamhet miljö och bygg har följt sin verksamhetsplan och hållit budget under delåret, även årsprognosen går mot budget. Intäkter för bygglov, miljö- och livsmedelskontroll följer det som förväntats och ärendemängden är i stort den samma som föregående år.

Verksamheten har hållit tillbaka omkostnader, inte tillsatt vakanser och sjukvikiariat fullt ut och har med det kunnat balansera kostnader för företagshälsans insatser som har fortsatt att ligga på en hög nivå även år 2019.

Mariestad Teknisk nämnd årsprognos med måluppföljning

Inledning

Tekniska nämnden är en MTG-gemensam nämnd med ledamöter från Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner.

Tekniska nämnden ansvarar för förvaltning av kommunens ägda fastigheter där även lokalvård utförs. Nämnden ansvarar för de ny-, till- och ombyggnadsprojekt som sker inom fastighetsområdet. Tekniska nämnden ansvarar vidare för kommunens drift, skötsel och utveckling av vatten- och avloppsverksamhet, gator, trafik, parker, hamn, skärgård och allt kartmaterial.

Viktiga händelser under året

- I januari inträffade en allvarlig störning på Lindholmens vattenverk då isbildning i intagsledningarna till verket påverkade vattenproduktionen. Den mest akuta situationen var över efter några timmar då provisoriska lösningar kom på plats och efter några dagar kunde verksamheten återgå till normal drift.
- Inom lokalvården har förstärkningar gjorts för att öka kvaliteten. Detta för att de som vistas i våra förskolor, skolor och andra kommunala lokaler ska få en trevligare och hälsosammare vistelsemiljö.
- En vattenläcka i servicebyggnaden i gästhamnen inträffade i vintras med stora vattenskadorna som följd. En totalreovering fick därför genomföras.
- Det fleråriga projektet med om- och tillbyggnad av badhuset är nu färdigt.
- Renovering av ishallen har påbörjats med en ny fullstor ispist i träningshallen och en ny sarg i matcharenan som ska vara på plats till säsongstart.
- Mät- och geodataenheten har arbetat mycket med digitalisering av verksamheten och då med ett större projekt med Lantmäteriet. Detta kommer kommuninvånarna till nytta vid till exempel bygglovsansökningar och lätt tillgänglig kartinformation.
- Kommunens stora mötesplats hamnen har även detta år varit välbesökt och husbilsövernattningarna är rekordhög.

God ekonomisk hushållning

Måluppföljning Teknisk nämnd (MTG)

Måluppföljningen i denna delårsrapport baseras på respektive nämnds bedömning av status i samband med delåret med en beskrivning av prognos för helåret. I rapporten åskådliggörs status med en mätare som går från rött till grönt där rött = målet är inte uppnått, gult = målet är delvis uppnått och grönt = målet är uppnått. För vissa mål mäts utfall genom ett ja- eller nej svar där ja = 1 och nej = 0. Vidare är vissa mål inte möjliga att mäta vid delåret vilket åskådliggörs med -.

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Mål 1. Öka tryggheten och säkerheten för medborgarna i MTG	-	-	-	

Nämnd/verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Måluppfyllelse	Status
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> Målet går inte fullt ut att mäta. Mätmetod 1; Medborgarundersökningen genomförs i de tre kommunerna under olika perioder. Mätningen skulle behöva samordnas för att för verksamheterna i MTG ska få ett rättvisande resultat. Undersökningen genomfördes; Mariestad 2014, Töreboda 2018, Gullspång 2017. 2019 har ingen av kommunerna genomfört medborgarundersökningen. Mätmetod 2; Antalet allvarliga olyckor som inträffat är ett dödsfall som berodde på sjukdom. I övrigt har fyra lindriga olyckor inträffat i MTG. 				
Mål 2. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare	100 %	50 %	50 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> Under maj/juni genomfördes HME-undersökningen vilket påvisade ett något sämre resultat än mätningen som gjordes 2018. Resultatet fortfarande högt, men målet är ej uppfyllt. Sjukfrånvaron för första halvåret har kraftigt minskat jämfört med samma period 2018, (4,7 % för 2019 och 6,4 % för 2018). Det har förekommit en arbetsplatsolycka med frånvaro. Medarbetarsamtal och lönesamtal har genomförts enligt plan. 				
Mål 3. Säkerställa och öka tillgängligheten till kommunala vattentjänster för medborgarna i MTG	100 %	100 %	100 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> Antalet abonnenter med driftstörning är färre än samma period år 2018. Andelen medborgare med kommunalt VA ligger i stort sett på samma nivå som år 2018. Förnyelsetakten på ledningsnätet som är ett mått som mer långsiktigt ska påvisa ökning av leveranssäkerheten följer plan (1%). Förebyggande underhåll på våra VA-verk följer också plan. 				
Mål 4. Tekniska nämnden ska minska verksamhetens miljöpåverkan under år 2019	-	-	-	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> Målet har inte följts upp delår 2019. 				
Mål 5. Öka nöjdheten hos tekniska nämndens kunder och medborgarna inom MTG	100 %	60 %	60 %	
Kommentar				
<ul style="list-style-type: none"> En servicemätning kommer att genomföras under hösten. Resultat från kundundersökningen 2018 saknas och för år 2019 ännu inte genomförd. Svarsfrekvensen ligger på ungefär samma nivå första halvåret 2019 som för 2018. Återkoppling på ärenden i systemet InfraControl är god och når målet. Fastighetssystemet ännu ej implementerat. Kritik på Teknik-mätning genomförd och påvisar ett bättre resultat 2019 än tidigare genomförd mätning. 				

Finansiella rapporter

Driftredovisning

Skattefinansierad verksamhet					

Skattefinansierad verksamhet					
		Budget	Prognos	Prognos avvikelse	Föregående prognosavvikelse
Tekniska nämnden					
Verksamhet teknik ledning	Intäkter	-5 150	-5 150	0	0
	Kostnader	6 057	5 907	150	0
	Netto	907	757	150	0
Mät- och geodata-	Intäkter	-3 050	-3 150	100	100
Enheten	Kostnader	5 202	5 052	150	100
	Netto	2 152	1 902	250	200
Gatuavdelningen inkl.	Intäkter	-168 466	-145 370	-23 096	0
Produktionsavdelningen	Kostnader	203 294	180 198	23 096	0
	Netto	34 828	34 828	0	0
Fastighetsavdelningen	Intäkter	-59 208	-58 143	-1 065	-1 800
	Kostnader	191 425	191 760	-335	0
	Netto	132 217	133 617	-1 400	-1 800
Lokalvårdsavdelningen	Intäkter	-18 683	-18 683	0	0
	Kostnader	18 683	18 683	0	0
	Netto	0	0	0	0
Totalt	Intäkter	-254 557	-230 496	-24 061	-1 700
	Kostnader	424 661	401 600	23 061	100
	Netto	170 104	171 104	-1 000	-1 600
Taxefinansierad verksamhet					
VA-avdelningen	Intäkter	-70 344	-73 644	3 300	0
	Kostnader	70 344	73 944	-3 600	-300
	Netto	0	300	-300	-300
Totalt	Intäkter	-70 344	-73 644	3 300	0
	Kostnader	70 344	73 944	-3 600	-300
	Netto	0	300	-300	-300

Analys av prognos

Skattefinansierad verksamhet

Sommarens höga beläggning på hamnområdets ställplatser ser ut att ge något högre intäkter (100 tkr) än vad som budgeterats vilket är rekordhögt.

Husbilsträffen var för tekniska nämnden inte budgeterad, kostnaderna för denna ger en avvikelse mot budget om cirka 100 tkr.

En hög personalomsättning med anledning av främst pensionsavgångar har inneburit en lägre debiteringsgrad än vad som förutsågs i budgetarbetet.

Mät- och geodataenheten stöttar Lantmäteriet i digitalisering av kartmaterial, vilket har medfört tillfälliga intäkter.

De två outhyrda våningarna på det nya särskilda boendet Alen innebär en intäktsminskning om 1,7 mkr vilket inneburit stora nedskärningar av underhållsinsatser inom både gata och fastighet för att parera och nå en budget i balans innan årsskiftet.

En större vattenskada i servicebyggnaden i gästhamnen som inte täcks av försäkringen påverkar ytterligare negativt med 1,5 mkr vilket gjort att ytterligare åtgärder behövt tas till inom främst underhåll och inköp.

Taxefinansierad verksamhet (VA)

Verksamheten har budgeterat med ett planerat uttag mot fond på 300 tkr där mer underhåll på ledningsnät görs, vilket också prognosen pekar mot. En oförutsedd kostnad för den uppmärksammade händelsen med isbildningsproblem i intagsledningarna har påverkat negativt.

Flertalet större vattenläckor som pågått en längre tid har hittats och reparerats vilket gjort att produktionsvolymen gått ned. Viss uppsida kan även finnas gällande pågående försäkringsärende på Lindholmens vattenverk.

Investeringsredovisning

Verksamhet	Totalt beslutad budget 2019	Prognos 1 2019	Prognos 2 2019
Verks. teknik centralt	100	100	100
VA-avdelningen	50 986	51 908	44 769
Gatuavdelningen	26 611	28 342	25 448
Fastighetsavdelningen	96 887	94 109	80 402
Exploateringsverksamhet, VA	18 580	-235	1 425
Summa:	193 164	174 224	152 144
Avvikelse:		18 940	41 020
Typ av investering	Totalt beslutad budget 2019	Prognos 1 2019	Prognos 2 2019
Investering, att disponera	8 469	10 899	3 669
Reinvestering	76 048	78 264	72 127
Ambitionshöjande investering/Tillväxtinvestering	90 067	85 296	74 923

Verksamhet	Totalt beslutad budget 2019	Prognos 1 2019	Prognos 2 2019
Tillväxtinvestering - Taxefinansierad.	18 580	-235	1 425
Summa:	193 164	174 224	152 144
Avvikelse:		18 940	41 020

Analys av investeringsprognos

Skattefinansierade investeringar

För de skattefinansierade investeringarna prognostiseras utgifter om cirka 105 mkr vilket är cirka 18 mkr mindre än vad som är budgeterat. Orsaken till att inte hela budgeten kommer att arbetas upp är främst beroende på:

- Projektet Kronoparks förskola där projekteringstiden har förskjutit byggstart och de stora utgifterna kommer därför senare.
- Projektet renovering ishallen har också förskjutits utgiftsmässigt för att passa in i det totala projektet med hänsyn taget till den verksamhet som pågår under säsong.

Taxefinansierade investeringar

För de taxefinansierade investeringarna prognostiseras utgifter om cirka 45 mkr vilket är cirka 6 mkr mindre än vad som är budgeterat. Orsaken till att inte hela budgeten kommer att arbetas upp är främst beroende på:

- Projektet Sjötorps reningsverk som efter kalkyleringsfasen visar sig bli mer kostsamt än vad som förväntats och därför avbröts. Ett nytt tag kring projektet och ett genomförande är inte aktuellt förrän om ett par år.

Överförmyndarnämnd årsprognos

Inledning

Överförmyndarnämnden är en tillsyns- och tillståndsmyndighet. Det primära syftet med verksamheten är att motverka rättsförluster för personer som inte själv kan ta tillvara sina rättigheter.

Viktiga händelser under året

- Under året har överförmyndari verksamheten övergått till en egen nämnd.

Finansiella rapporter

Driftredovisning

Överförmyndarnämnd		Budget	Prognos	Prognosavvikelse	Föregående prognosavvikelse
	Intäkter	-280	-275	-5	-10
	Kostnader	1 805	2 150	-345	-340
	Netto	1 525	1 875	-350	-350

Analys av prognos

Under 2019 är ärendevolymen fortfarande hög vilket medför högre arvodeskostnader och reseersättningar. De svåra ärendena är också fler än budgeterat vilket medför högre kostnader även för dessa.